

नाम : अनुज सापकोटा
कक्षा : ट 'ग'
विषय : नेपाली

प्रथम त्रैमासिक परीक्षा - २०७७

१)

समूह क

समूह ख

अशेष

सबै

इज्जत

प्रतिष्ठा

बेचैन

अशांत

मूल्य

गरिमा

२)

- क) 'वियोग' को विपरीतार्थक शब्द संयोग हो। (विद्रोह, वियोगांत, संयोग)
ख) कर शब्दको अर्थ ठिकी हेर्न। (ठिपी, ठिकी, हात)
ग) साल शब्द अनेकार्थी शब्द हो। (साल, गाल, राल)
घ) तस्कारीको समावेश्य शब्द फर्सी हो। (अन्न, रहर, फर्सी)
ङ) विश्रामको पर्यायवाची शब्द आराम हो। (विश्राम, आराम, थकाइ)
च) नाल अनेकार्थी शब्द होइन। (कल, कल, नाल)

३)

पुर्खा - हाम्रो पुर्वले जितेको भुमि नेपाल, हाम्रो जन्मभुमी र कर्मभुमी हो।

खिसिक्क पर्नु - राम्रो जोक सुनेर थ्याम खिसिक्क पर्छ।

नाम : अर्जुन सापकोटा
कक्षा : ट 'ग'
विषय : नेपाली

वर्ण - कृष्ण भगवान् श्याम वर्णका थिए
बाँदरका हातमा नखिल - बाँदरका हातमा नखिल भन्ने भैं भइले
गितार पासको रक दिनमै त्यो गितार फुटाल्यो।

४.)

क)

उसकी बहिनी भर्खरै जन्मेकी थिई

ख)

अ. अङ्घ्रि
आ. लयबद्ध
इ. मुलुक
ई. हाँसिहाँसी

५)

म भन्दु, लकडाउल्ले विद्यार्थीलाई अझ बढी अल्झी र जिट्टी क्नाथे।

→

(३)

अनुज नामः अनुज आफकोटा

कक्षा : ८ 'ग'

विषय : नेपाली

शब्द पदवर्ग

म	सर्वनाम
भिन्नु	क्रियापद
विद्यार्थीलाई	नाम
अम्	क्रियाविशेषण
र	संयोजक
जिट्टी	विशेषण

६.

क) हजुरबा दुध पिउन माछु हुन्। (वचन)

→ हजुरबाहरू दुध पिउन माछु हुन्।

ख) हामी रामेछाप र सिन्धुलीगढी गयौं। (तृतीय पुरुष)

→ उनीहरू रामेछाप र सिन्धुलीगढी गए।

ग) कवि सधैं पुस्तक पढ्नु हुन्छ। (स्त्री लिङ्ग)

→ कविकवयित्री सधैं पुस्तक पढ्नु हुन्छ।

घ) धनीराम असर्फी चोरेर पशुपतिमा लुकेछ। (अकरण)

→ धनीराम असर्फी चोरेर पशुपतिमा लुकेनछ।

७.

(३)

पनाम : अनुज आपकोटा
कक्षा : ट 'ग'
विषय : नेपाली

कोरोनाबाट बच्न हामीले मास्क लगाउनुपर्छ । खोकदा नसार्नुपर्छ ।
सम्मलरूमाल वा कुहीनाले मुख ढोक्नुपर्छ । हामीले दिन दिनमा
हात धुनुपर्छ । अत्यावश्यक काम नभएर सम्म घरमै बस्नुपर्छ ।

८)

प्रश्नहरू

- क) → देशको मूल कानुनलाई संविधान भनिन्छ । यसले देश र जनताको सुरक्षा सहित अग्रगतिमा जानको लागि सहयोग गर्दछ ।
ख) → नेताहरू भेट भएर जनताका घरदैलेमा पुगेका थिए ।
ग) → हामी जनताहरू आफूले जिउ ज्यानै फालेर हालेको मतको कसरी सदुपयोग गराउने भन्ने सम्बन्धकुरामा चनाखा हुनुपर्छ ।
घ) → अपुरणीय धर्मको पुरा गर्ने गर्न नसकिने हो र चनाखो भन्नेको चलाख हो ।
ङ) → "नेपालको संविधान"

९)

क) कोभिड १९ र यसले निम्त्याएका समस्या

- विश्वलाई त्रसित बनाएको कोरोना भाइरसले निम्त्याएको यो स्थितिको कल्पना हामी कसैले पनि गरेका थिएनौं होला । यसले निम्त्याएको क्षति बेहोर हामीहरू ग्रहण कसैले पनि सक्दैनौं । यसका कारण धेरै जनाले ज्यान गुमाउन परेको छ ।

(४)

नाम : अनुज सापकोटा
कक्षा : ८ 'ग'
विषय : नेपाली

कोरोना भाइरसका कारण सिर्जित हुने रोग कोभिड १९ हो। यसको लक्षणहरू रुगा, खोकी, ज्वरो, आदि हुन्। यसले उच्च मनोबल भएका व्यक्तिलाई धेरै असर पुर्‍याउँदैन। यसका कारण धेरै मानिसहरूले ज्यान पनि गुमाउन परेको छ। यसबाट बच्न हातमा ले ततो पानी सिँड्नु पर्दछ। यसबाट बच्न हात धुने, मास्क लगाउने आदि पनि गर्न सकिन्छ। यसले आजकल त भयावह रूप धारण गरेको छ। यसका कारण धेरै डाक्टर, स्वास्थ्यकर्मीहरूले पनि ज्यान गुमाउन परेको छ।

यसले धेरै समस्या निम्त्याएको छ। यसबाट बच्न लकडाउन गरीन्छ जसका कारण सबै व्यवसायहरू ठप्प हुन्छन्। यसका कारण धेरै व्यक्तिहरूको काम/जारीर गएको छ। तिनीहरू खान नपाएर सिधिले अवस्थामा पुगेका छन्। हाम्रो मुलुकका कतिपय मानिसहरू हरेक दिन ज्याला मेजदुरी गरेर दाक टाउँछन्। उनीहरूलाई यस बेला मास्ने गाह्रो परेको छ। कतिपय व्यक्तिहरू त छमछरमै बसेपनि आफ्नै वा परिवार द्वारा भाइरस गरेर सङ्क्रमित भएका छन्। यसले पर्यटन व्यवसायका व्यक्तिहरूलाई घातमा पुर्‍याएको छ। यो भाइरसका कारण घरमै बसीरहने दिन भर २४ घण्टाको बीचमा बसेर ~~असह्य~~ शारीरिक एवं मानसिक तनावमा परेर बिरामी भएका छन्।

~~अब~~ कोभिड १९ ले हाम्रो जनजीवनमा निकै ठूलो असर परेको छ। त्यसैले हामीसबै सजुत भएर यसबि विरुद्ध लड्नुपर्दछ।

ने नामः अजुज भापकोटा
कक्षाः ट 'ग'
विषयः नेपाली

२०)

ज्यामी, सिपाही र किसान सारा
छन् आज हाम्रो बलिया सहारा।

उत्तर= उक्त हरफ हाम्रो नेपाली कक्षा-ट पुस्तकको पाठ-१
[नेपाल]बाट सभार गरिएको हो। यस कविताका रचयिता
कवि राष्ट्रप्रेमी, प्रकृतिप्रेमी र जातिप्रेमी युगकवि सिद्धिचरण
श्रेष्ठ [वि.सं. १९६९ जेठ ५ - १९०८-२०४९] हुन्। यो कविता
उपजाति छन्दमा लेखिएको हो। यस कवितामा कवि श्रेष्ठले
नेपालको भौगोलिक, प्राकृतिक र ऐतिहासिक विशेषताको वर्णन
गरेका छन्।

माथिको हरफमा कविले बताएअनुसार समाज भनेको
मानिसहरूको समूह हो। जहाँ विभिन्न पेशा गर्ने मानिसहरू
स्कलुट भएर देश विकासमा मद्दत गर्दछन्। गृष्मको
प्रचण्ड गर्मीमा पनि किसानहरू अन्न उब्जाउँछन्। ज्यामीहरू
आफ्नो रगत पसिना बगाउँदै हाम्रो देश बनाउन मद्दत गर्छन्।
साथै सिपाहीहरू हाम्रो देशको खातिर आफ्नो ज्यान गुमाउन
त्थार हुन्छन्। यसै गरी सबै पेशाहरू एकै समान हुन्छन्।
सबैले एकअर्काका आवश्यकता पुरा गर्दै जीवन चलाइरहे-
का छन्।

पेशा गर्ने
अतः, देश विकासमा सबै मानिसहरू उत्तिकै योगदान पुर्याउँछन्।
राष्ट्र निर्माणको महान अभियानमा सबै पेशाहरू इतिहास देखि
वर्तमान सम्म यो राष्ट्रका बलिया सहारा बनेका छन्।

(६)

नाम : अनुज सापकोटा
कक्षा : ट'ग'
विषय : नेपाली

११

क)

→

सिद्धिचरण श्रेष्ठ द्वारा रचित नेपाल कवितामा कविले नेपालको भौगोलिक, प्राकृतिक एवं ऐतिहासिक विशेषताको विश्लेषण गरेका छन्। कविले नेपालमा रहेका खोला, झरना, वृक्ष आदिले पनि नेपालको सुन्दरता बढाउने कुरा स्पष्ट पारेका छन्। कविले हाम्रा वीर पुरूखले दिएको योगदानलाई यस कवितामा स्पष्ट पारेका छन्।

कविले बताउँनुसार नेपाल प्रकृतिको अमूल्य भण्डार हो। विश्वका सर्वश्रेष्ठ हिमालहरू मध्ये आठ वटा हिमालहरू नेपालमै पाइन्छन्। यी हिमालहरूबाट सिर्जित हुने नदीनालाहरूले हाम्रो देश नेपालको शिर उच्च राख्दछन्। खोला र झरनाको ध्वनिले सबैलाई मनमुग्ध पार्दछन्। यहाँको पर्वतहरूको दृश्य मनमोहक हुन्छ। यहाँका वृक्षहरूको लहरा अनौठो हुन्छ। यहाँका वृक्षहरू वर्णमाला भन्ने सङ्गीतमय रूपमा देखिने रहेका हुन्छन्। नेपाल प्राकृतिक सुन्दरतामा मात्र होइन तर वीरतामा पनि अग्रसर छ। कविले बताउँनुसार हाम्रा पुरूखले प्राप्त गरेको जीतले नै गर्दा हाम्रो देशको मान बढेको छ। हाम्रा पुरूखले सङ्घर्ष गरेर खातु र पसिनाको खोला बगाएर देशको खातिर फाँसी चढ्न ससेन तयार हुन्थे। उनीहरू मृत्युको भयबाट मुक्त थिए र विपत्ति पर्दा पनि हाँसिहाँसि हाम्रो यो मुलुकलाई जोगाउँथे। कविले यसरी नै नेपालको प्राकृतिक सुन्दरता र ऐतिहासिक वीरताको वर्णन गरेका छन्।

नाम : अनुज सापकोटा

कक्षा : ट 'ग'

विषय : नेपाली

ख)

-) सुधा त्रिपाठी द्वारा रचित भाग्य कथामा कथाकारले भाग्यको वर्णन गरेका छन्। लेखकले भाग्य आफैले लेख्नुपर्द भन्ने कुरा स्पष्ट स्पष्ट पारेका छन्। लेखकले कथाकारले आफ्नो भाग्य आफैले लेख्नुपर्द भन्नेका छन्। कथाकारले भाग्य भनेको कर्मको कलमले लेखिने कुरा हो भन्ने भन्ने कुरा स्पष्ट पारेका छन्।

कथका अनुसार, पुन्तेले, "भाग्य भनेको के हो?" भन्ने प्रश्न गर्दा उसकी हजुरआमाले उसलाई, "भाग्य भनेको देवताहरूले दैतीको दिन आरम्भ निधारमा लेखिदिने कुरा हो" भन्नु भयो। पुन्तेले आफ्नी सगी बहिनीको दैतीको दिन आफ्ना बाबुआमालाई, "भाग्य भनेको देवताले लेखिदिने कुरा हो।" भनेर भन्दा पुन्तेका बाबुआमाले यस कुरामा समर्थन जनाएनन्। उसका बाबुले उसलाई, "भाग्य भनेको आफैले लेख्ने कुरा हो।" र यो कर्मको कलमले लेख्नुपर्द भन्ने कुरा बताए। पुन्तेको बाबुले भने भैं कर्मको कलम अथवा काम, सिहिनेतले नै भाग्य लेख्नुपर्द। कथाकारलेका अनुसार, उनले पुन्तेका बाबु र पुन्तेकी हजुरआमाको माध्यमबाट कथाकारले भाग्य आफैले लेख्नुपर्द। भाग्य श्रमले लेख्न सकिन्छ। भाग्य देवी देवताले लेख्ने होइन भन्ने कुरा सन्देश दिन खोजिएको छ। पुन्तेकी हजुरआमाको पात्रको माध्यमबाट हाम्रो समाजका असिद्धित मानिसहरूलाई जनाइएको छ। यस पात्र बाट हामीले कुराको समर्थन गर्नुहुँदैन भन्ने सन्देश प्राप्त गर्न सकिन्छ।

(८)

नाम : अनुज भापकोटा
कक्षा : ८ ग
विषय : नेपाली

१२) यदि

→ १ म भाइ कथाको पुन्ने भस्को भए धनीशमले दुधमात दिस्को
देखि देख्दा के गर्थ्यो ? तुलतुल पाल चुवाउँदै बस्थे । पुन्ने एक
अबोध बालक थियो । धनीशमले शुरु भानो बच्चा अगाडि
भोको भस्को देख्दा पवि त्यसले मतलब नदिईकन भयो
कुकुरलाई खुवाउन थाल्यो । यो देखेर पुन्नेको मन चसक्क
भएर आयो । यदि म पुन्ने भस्को भए पनि म पनि
दुःखी हुन्थे र मेरो मन पनि चसक्क भएर आउन्थ्यो ।

पुन्नेले यो कुरा आफ्नो घर परिवारलाई गएर सुनायो र
घरमा यस कुराको चर्चा गर्यो । यदि म पुन्ने भस्को भए
म पनि घरमा गएर यस कुराको चर्चा गरेर सुनाउँथे ।
म आफ्नो मनमा भस्को यो कुरा तथ्यो धनीशम
साहुलाई पनि भन्थे । मैले त्यो साहुलाई गएर, "किन
मलाई गरिब भनेर मतलब नदिस्को । हामी गरिब र तिमीहरू
धनीको बीच के अन्तर छ ?" यदि म पुन्ने भस्को
भए, "त्यो कुकुरलाई किन त्यति प्राथमिकता दिस्को
भनेर र मलाई किन मतलब न दिस्को ?" भन्ने
कुरा मेरो मुखबाटै र घर परिवारका अरु सदस्यलाई
पनि सोध्थे । आमा, बुबा

अतः, यदि म पुन्नेको ठाउँमा भस्को भए म
त्यस कुराको बारेमा आफ्ना माता पितालाई भन्थे । म
यो कुराको त्यो धनीशम साहुसँग पनि चर्चा गर्थे ।

(९)